

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3426/2019
27.05.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милун Гајић, адвокат из ..., против тужене ББ из села ..., ради утврђивања ништавости судског поравнања, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4196/18 од 09.08.2018. године, у седници већа одржаној дана 27.05.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4196/18 од 09.08.2018. године и пресуда Вишег суда у Крушевцу П 3955/17 од 30.04.2018. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крушевцу П 3955/17 од 30.04.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца поднет против тужене којим је тражио да се утврди да је апсолутно ништаво поравнање закључено пред Општинским судом у Варварину у предмету П 292/2009 дана 16.07.2009. године између ВВ из ..., власник са уделом од $\frac{1}{2}$ по основу брачне тековине друштва са ограниченом одговорношћу „ВВ“ ..., улица ... број ....., које је регистровано код Агенције за привредне регистре Републике Србије дана 16.03.2009. године и које има матични број ..., чији је број регистрације ... .., ПИБ ....., а као оснивач предузећа уписан је АА из ..., улица ... број ... чија имовина се састоји од кп. бр. ... .., њива V класе површине 8,31 ари, кп. бр. ... .., њива V класе површине 17,36 ари, кп. бр. ... .., њива V класе површине 18,66 ари, кп. бр. ... .., њива V класе површине 18,01 ари, кп. бр. ... .., њива V класе, површине 9,61 ари, кп. бр. .../... .., њива V класе површине 14,32 ари, кп. бр. .../... .., земљиште под зградом, површине 10,99 ари, кп. бр. .../... .., земљиште под зградом површине 1,8 ари, кп. бр. .../.. .., остало вештачко створено неплодно земљиште, површине 2 ха 79,25 ари, кп. бр. .../... зграда бензинске станице, површине 10,99 ари, кп. бр. .../... зграда пословних услуга, површине 1,8 ари које су све уписане у лн. бр. ... КО ....., што је тужена дужна да призна, као неоснован. Ставом два изреке обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 124.400,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4196/18 од 09.08.2018. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и пресуда Вишег суда у Крушевцу П 3955/17 од 30.04.2018. године, потврђена.

Против другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о трошковима поступка.

Тужена је поднела одговор на ревизију оспоравајући ревизијске наводе са предлогом да се ревизија одбије.

Врховни касациони суд је испитао другостепену пресуду на основу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14) и нашао да је ревизија тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац и тужена су заједницу живота започели 1992. године, брак су закључили 1994. године и из истог имају сина ГГ. Након што су се односи између супружника пореметили, дошло је до прекида заједнице живота и покретања парничног поступка ради утврђивања и деобе заједничке имовине у парничном поступку пред Општинским судом у Варварину П 292/09. Дана 16.07.2009. године странке су у присуству пуномоћника у наведеном предмету закључиле поравнање којим су у потпуности решиле међусобне односе. Првостепени суд је поступајући по примедбама из решења Апелационог суда у Крагујевцу Гж 160/15 од 06.08.2015. године утврдио спорне чињенице да је решењем Привредног суда у Краљеву посл. бр. 2 Ст 133/2012 од 04.05.2012. године закључен поступак стечаја над привредним друштвом „ВВ“ ... и одлучено је да по правноснажности решења имовина стечајног дужника прелази у својину Републике Србије. Утврдио је и чињенице да су све парцеле које су предмет судског поравнања у време закључења према извештају РГЗ СКН бр. ...-.../... од 07.10.2014. године, списком промена за 2007. и 2008. годину бр. .../..., биле уписане као приватна својина на име АА (АА1) овде тужиоца а да су списак промена истог органа бр. .../.. из лн. бр. ... уписане са обимом удела $\frac{1}{2}$ на име ББ, овде тужене и $\frac{1}{2}$ на име овде тужиоца АА, као приватна својина на основу судског поравнања П 292/09 од 16.07.2009. године.

На основу утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да предметно поравнање није супротно императивним законским одредбама члана 103. Закона о облигационим односима, зато што су спорне непокретности које су биле предмет поравнања биле уписане као приватна својина на име тужиоца као физичког лица, а није супротно ни одредби члана 13. став 6. и став 11. Закона о привредним друштвима, јер је у конкретној ситуацији приликом закључења поравнања АА поступао у своје лично име као физичко лице, али и као заступник привредног друштва „ВВ“ ..., због чега је одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца.

Разлоге дате од стране првостепеног суда прихватио је и другостепени суд налазећи да поравнање није у супротности са принудним прописима, да је тужилац могао да располаже имовином привредног друштва „ВВ“ ДОО из ..., као власник и директор наведених непокретности, које су на основу одлуке од 09.03.2009. године уписане као основни капитал привредног друштва „ВВ“ ДОО од стране Агенције за привредне регистре решењем ... .../... од 16.03.2009. године.

Основано се у ревизији тужиоца истиче да су нижестепене пресуде засноване на погрешној примени материјалног права, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Одредбом члана 13. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, број 125/04, важећим у време оснивања привредног друштва - оснивача тужиоца), ставом 6. прописано је, када је предмет улога својина сви унети улози у имовину привредног друштва својина су друштва и не могу бити коришћени од ортака, чланова и акционара као њихова лична имовина; ставом 11. наведеног члана прописано је да имовину друштва у смислу овог закона чини право својине и друга права које друштво има на улозима или је стекло пословањем.

Одредбом члана 103. Закона о облигационим односима, ставом првим прописано је да уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима ништав је ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију или ако закон у одређеном случају не прописује што друго.

Уговором о поравнању, према члану 1089. став 1. Закона о облигационим односима, лице између којих постоји спор или неизвесност о неком правном односу, помоћу узајамних попуштања, прекидају спор, односно уклањају неизвесност и одређују своја узајамна права и обавезе. Према члану 1093. став 1. истог закона за уговор о поравнању важе опште одредбе о двостраним уговорима ако за њега није што друго предвиђено. Суд према члану 3. став 3. Закона о парничном поступку неће да дозволи располагања странака која су у супротности са принудним прописима, јавним поретком, правилима морала и добрим обичајима.

Из наведеног произилази да се улога суда приликом закључења судског поравнања заснива у оцењивању да ли је тај акт у складу са принудним прописима и моралним императивима, што је у сагласности са обавезом суда да не дозволи поравнање које је противно принудним прописима и моралним императивима, пошто су то опште границе слободе уговарања, које странке ни закључењем судског поравнања не смеју да пређу, како је то и прописано одредбом члана 333. став 4. Закона о парничном поступку (пред судом не може да се закључи поравнање у погледу захтева којима странке не могу да располажу (члан 3. став 3. ЗПП).

Паушално навођење нижестепених судова да предметно поравнање није у супротности са принудним прописима, Врховни касациони суд не прихвата.

Како је напред наведено, предметно судско поравнање закључено је у парници странака ради утврђења деобе заједничке имовине пред Општинским судом у Варварину П 292/09 дана 16.07.2009. године а предмет истог је утврђење да је ББ (овде тужена) власник са уделом од $\frac{1}{2}$ по основу брачне тековине ДОО „ВВ“ ..., чији је оснивач АА (овде тужилац), а имовина ДОО „ВВ“ ... су напред наведене непокретности, то су по оцени Врховног касационог суда нижестепени судови одлучили у овој парници погрешном применом материјалног права, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Ово са разлога што нижестепени судови нису ценили ни утврђивали да ли је предметно поравнање закључено у погледу захтева којима странке могу да располажу или не (члан 3. став 3. и члан 336. став 4. Закона о парничном поступку) обзиром да је предмет спорног поравнања утврђење сувласничких удела на $\frac{1}{2}$ ДОО „ВВ“ ... са наведеном непокретном имовином као оснивачком уделу у привредном друштву, те да ли такво поравнање ужива судску заштиту или не. Нижестепени судови нису ценили

ни утврдили да ли је имовина привредног друштва или друштва чији је оснивач тужилац одвојена од имовине оснивача, да ли власничка и осивачка права на оснивачком улогу припадају регистрованом оснивачу друштва са ограниченом одговорношћу, те да ли је евентуално заједнички стечена имовина супружника унета у привредно друштво као оснивачки улог једног супружника (овде тужиоца) постала имовина привредног друштва, те да ли би тужена могла имати својински или само облигациони захтев према тужиоцу сразмерно свом учешћу у стицању имовине која је унета у имовину привредног друштва.

Од утврђивања напред наведених чињеница зависи утврђење о дозвољености захтева којима су странке располагале у закључењу спорног поравнања а самим тим и да ли је исто закључено у складу са наведеним принудним прописима и моралним императивима или не, важећим у време закључења спорног поравнања а самим тим била би правилно и оцењена испуњеност услова за примену члана 103. став 1. Закона о облигационим односима у конкретном случају.

Са изнетих разлога, нижестепене пресуде су морале бити укинуте.

У поновном поступку првостепени суд ће узети у обзир све што је наведено у овој одлуци, након чега ће правилном применом материјалног права поново одлучити о тужбеном захтеву тужиоца, доносећи правилну и на закону засновану одлуку.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка јер иста зависи од коначног исхода парнице.

Са изнетих разлога, одлучено је као у изреци решења на основу члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић